

prima instanță: V.Gîrleanu
instanța de apel: V.Pruteanu, A.Gavrilița, L.Popova

dosarul nr.3ra-429/16

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ivanova Olga,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Ivanova Olga împotriva Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, mun. Chișinău privind contestarea dispoziției Pretorului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 4 din 21 ianuarie 2014 prin care s-a dispus încetarea tutelei asupra copilului minor Alexandru Nichita de către Ivanova Olga, recunoașterea violării drepturilor constituționale, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Ivanova Olga, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 26 mai 2014, reclamanta Ivanova Olga s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, mun. Chișinău privind contestarea dispoziției Pretorului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 4 din 21 ianuarie 2014 prin care s-a dispus încetarea tutelei asupra copilului minor Alexandru Nichita de către Ivanova Olga, recunoașterea violării drepturilor constituționale, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii indicate a indicat că, la 24 ianuarie 2014 s-a adresat cu o petiție în adresa avocatului parlamentar pentru protecția dreptului copilului, Tatiana Plămădeală, invocînd încălcarea de către Pretura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău și Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului, mun. Chișinău a art.art. 3, 20 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, art.

50 al Constituției RM și a art. 16 al Legii cu privire la drepturile copilului, menționând că, de la vârsta de 2,9 ani a crescut și educat copilul Nichita Alexandru, născut la data de 20 iunie 2006, iar la data de 22.03.2011 prin decizia Pretorului sect. Rîșcani nr. 52 a fost numită tutore asupra copilului vizat.

A mai invocat că, la data de 17 ianuarie 2014, din motive neîntemeiate, copilul Nichita Alexandru a fost luat din familia petiționarei și plasat în Centrul de plasament „Small Group Homes”, situat în mun. Chișinău, str. Ip. Soroceanu 73, iar prin dispoziția Pretorului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 4 din 21 ianuarie 2014 s-a dispus încetarea tutelei asupra copilului minor Alexandru Nichita de către Ivanova Olga.

Consideră decizia enunțată neîntemeiată, pe motiv că, la instituirea tutelei au fost examinate condițiile de trai ale sale, totodată dînsa fiind consultată de medicii specialiști, primind o caracteristică pozitivă de la OOS SP-2 CP Rîșcani CGP mun. Chișinău, procedură necesară la instituirea tutelei.

Ulterior, după instituirea tutelei, specialiștii Direcției pentru protecția drepturilor copilului au vizitat de mai multe ori familia tutorelui, iar de fiecare dată s-au axat pe problemele financiare ale acesteia și nu pe aspectele psiho-emoționale și relațiile dintre tutore-copil, tutore-manager al grădiniței de copii, tutore-educator, copil-educator, copil-semenii de grădiniță, alte necesități ale copilului decît cele financiare, ceea ce din punctul său de vedere nu este corect.

Susține că, de către specialiști nu s-a luat în considerație faptul că, minorul Nichita Alexandru într-o perioadă scurtă de timp, a fost transferat la alte grădinițe de copii, iar presupusul abuz asupra copilului a fost examinat de către primii abia după sesizarea vecinilor, dar nu exclude că vecinii au făcut declarațiile respective cu rea-credință și din ostilitate față de aceasta.

A mai specificat reclamanta că, din scrisoarea nr. 14235 din 16.08.2012 eliberată de Comisariatul de Poliție Rîșcani și adresată Președintelui Centrului național pentru prevenirea abuzului față de copii rezultă că, vecinii nu au observat careva fapte de injurie, maltratare a minorului Nichita Alexandru, iar în anchetele sociale din mai 2013 specialiștii se referă la atmosfera familială, la relațiile dintre tutore și copii, tutore și specialiștii direcției.

Relevă că, copilul a locuit împreună cu tutorele, a dispus de condiții normale de întreținere, educație și instruire, i-au fost apărate drepturile, a avut grijă să-l ducă la medicii specialiști și să urmeze cu strictețe tratamentele prescrise, l-a înscris în cadrul instituțiilor de învățămînt.

Indică că, scăpările admise de tutore au fost datorate doar lipsei de monitorizare și evaluare inadecvată din partea specialiștilor Direcției pentru proiecția drepturilor copilului care nu au ghidat corespunzător tutorele ce anterior nu a avut copii și poate uneori era hipertutelar cu minorul Nichita Alexandru.

A mai indicat că, deciziile Comisiei pentru protecția drepturilor copilului sunt vagi și nu vin cu un plan de acțiuni ce ar constitui un suport pentru a menține copilul în familia tutorelui.

În contextul celor expuse, consideră că decizia de anulare a tutelei a fost pripită și bazată doar pe concluziile unui psiholog din cadrul Centrului de prevenire a abuzului față de copii, pe cînd problema de facto, constă în lipsa unei

intervenții adecvate din partea specialiștilor Direcției pentru a preîntîmpina lezarea dreptului copilului la familie.

Solicită reclamanta Ivanova Olga, anularea dispoziției Pretorului sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 4 din 21 ianuarie 2014, prin care s-a dispus încetarea tutelei asupra copilului minor Alexandru Nichita de către Ivanova Olga, recunoașterea violării drepturilor constituționale, repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de repunere în termen a cererii de chemare în judecată, cererea de chemare în judecată fiind respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ivanova Olga, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2015.

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 10 decembrie 2015, Ivanova Olga a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești, cu remiterea pricinii la rejudecare.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

Drept rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege – înfăptuirea actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul lor la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.II,f.d.151-155).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 21 octombrie 2015 (vol.II,f.d.143), iar recursul a fost depus la 10 decembrie 2015 (vol.II,f.d.151).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Ivanova Olga a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ivanova Olga, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța

juducătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța juducătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ivanova Olga, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Ivanova Olga, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ivanova Olga, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ivanova Olga, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Valentina Clevadi

Judecători:

Iuliana Oprea

Galina Stratulat